

АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ОРОДИСПЕРСНОЇ ПЛІВКИ СНОДІЙНОЇ ДІЇ

Пономаренко Т.О., Козодой Д.Ю.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Вступ. Практично кожен українець в теперішній час стикається з проблемою порушення режиму сну. Війна викликає у всіх найгірші відчуття: стрес, нервові напруження, розпач, тривогу, що прямо впливає на роботу всього організму. Згідно з дослідженнями, проведеними протягом 2022 та 2023 років 63% українців через стрес та переживання мають тривожний сон, а 45% постійно страждають від безсоння. З медичної точки зору безсонням вважається стан, коли складнощі з засипанням або підтримкою тривалого сну тривають більше трьох днів. Фізіологічний нормальний сон регулюється нейромедіаторами - мелатоніном і серотоніном, саме вони відповідають в організмі за боротьбу зі стресами та нормалізують циркадний ритм.

Мета дослідження. Дослідження асортименту лікарських форм з мелатоніном на вітчизняному ринку та перспектив створення на його основі ородисперсних плівок для лікування безсоння.

Методи дослідження. Використано методи узагальнення та систематизації, наукові публікації та власні дослідження.

Основні результати. Головний ефект мелатоніну полягає в гальмуванні секреції гонадотропінів. Меншою мірою він гальмує секрецію інших гормонів аденогіпофіза — кортикотропіну, тиреотропіну, соматотропіну. Крім того, під впливом мелатоніну в середньому мозку і гіпоталамусі підвищується вміст ГАМК. Ці процеси приводять до нормалізації циркадних ритмів, зміни сну і неспання, ритмічності гонадотропних ефектів і статевої функції, підвищують розумову і фізичну працездатність, зменшують вираженість проявів стресових реакцій. Мелатонін як АФІ в чистому вигляді використовується для профілактики та лікування розладів сну, а також у складі комбінованих препаратів для лікування та профілактики стресів, гормональних порушень тощо. Український фармацевтичний ринок монопрепаратів мелатоніна представлено в основному таблетками та капсулами. Зустрічаються декілька позицій у вигляді спреїв. Також присутні 2 добавки до харчування у формі пастилок з фруктовими смаками для використання у педіатричній практиці. Натомість закордоном ведуться розробки ородисперсних лікарських форм з мелатоніном для прискорення снодійного ефекту – ородисперсних плівок. Прикладом є розробка компанії Sanofi Aventis - плівка, що диспергується у роті (тане через кілька секунд після нанесення на язик). Таке введення АФІ дозволяє пришвидшити всмоктування та початок дії препарату, що скорочує час настання снодійного ефекту та забезпечує спокійний якісний сон.

Висновки. Актуальним напрямком для лікування розладів сну є розширення асортименту препаратів мелатоніна у формі ородисперсних або букальних плівок, що забезпечує скорочення часу початку дії препарату у порівнянні з таблетками та капсулами.